

Тетяна Савицька

м. Полтава

ЕЛЕКТРОННЕ Й КНИЖКОВЕ ЧИТАННЯ ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ МОВЛЕННЕВОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ НА ПОЧАТКОВОМУ ЕТАПІ НАВЧАННЯ

Сучасна парадигма розвитку вітчизняної освіти актуалізує проблему дослідження компетентнісного підходу до формування особистості студента, зорієнтованого на кінцевий результат навчального процесу та формування у майбутнього фахівця готовності ефективно використовувати потенційні можливості й зовнішні ресурси для досягнення поставленої мети.

До числа основних компонентів професійної компетенції студента належать: ціннісний (прихильність до моральних принципів, норм і правил поведінки особистості); знаннєвий (певний рівень професійних знань, набутих в освітньому процесі, опанування способів їх отримання і застосування); організаційно-мотиваційний (установка на отримання професійної освіти та особистісний ріст); операційно-діяльнісний (саморегуляція, вміння застосовувати отримані знання та досвід); індивідуально-психологічний (наявність професійних якостей особистості); соціальний (соціалізація особистості в спілкуванні, рівень засвоєння і відтворення індивідом соціального досвіду, взаємодія з суспільством); оцінно-рефлексивний (рефлексія, самоаналіз, усвідомлення вибору професійної підготовки); корекційний (корекція результатів навчальної діяльності) [3, с. 102].

Знаннєвий компонент професійної компетенції студента підготовчого відділення є базовою характеристикою процесу засвоєння знань і залежить від рівня володіння мовою навчання. Таким чином, формування мовленнєвої компетенції студента є запорукою успішної діяльності особистості в процесі навчання. На підготовчому відділенні неабияке значення для формування мовленнєвої компетенції студента має його поступова інтеграція до простору майбутньої професії різними засобами інформаційної комунікації, зокрема книжковим та електронним читанням. Психофізіологічну основу читання складають операції зорового сприйняття тексту і його розуміння, як в електронному, так і друкованому вигляді.

Психологи стверджують, що незважаючи на всі переваги цифрових джерел інформації, людський мозок віддає перевагу друкованим виданням. Доведено, що запам'ятовувати легше те, що записано. Поглинання 239 інформації з паперу сприяє кращому її утриманню в пам'яті і підвищенню продуктивності. Учені пов'язують користь читання паперових книг з дефіцитом метапізнання – це те, наскільки свідомо ми ставимося до інформації. Отже, читати з електронних носіїв дійсно швидше, але читання паперової книги гарантує краще відтворення та повторення прочитаного.

На початковому етапі вивчення української мови студентами іноземцями використовуються різноманітні тексти, що мають різне функціональне призначення – пізнавальне, виховне, естетичне, розважальне, прикладне,

фахове. Вони по різному візуалізують семантичне поле читацької діяльності. Підручники містять ілюстративний матеріал та адаптовані тексти.

Живучи в епоху високих технологій, людина не в змозі протистояти використанню девайсів, які поступово витісняють з нашого життя звичні речі. Сучасний студент не може існувати без електронного носія і викладач повинен, прийнявши цю особливість сьогодення, вдало вибудувувати навчальний процес, враховуючи інтереси студента.

Варто зауважити, що електронне й книжкове читання є комунікативними партнерами, що задовольняють інформаційні потреби особистості, надаючи право вибору форми засвоєння необхідної інформації, і полегшують процес її отримання. Суттєву роль у підготовці студентів відіграють методи організації самостійної роботи.

Значним внеском в якість освіти відзначаються електронні бібліотеки закладів вищої освіти, у яких сконцентрована спеціалізована наукова інформація. Поява й активне наповнення електронних бібліотек, їхнє розміщення в телекомунікаційних мережах дозволяє студентам, викладачам і співробітникам закладів вищої освіти отримувати інформацію на задану тематику безпосередньо на робочому місці й віддалено [2, с. 43]. З метою покращення спілкування зі студентами викладачі підготовчого відділення для іноземних громадян використовують: 240

- сайти для забезпечення сприятливих умов спілкування та передачі інформації;
- електронні пошти Інтернету для обміну повідомленнями;
- телефонний зв'язок, а саме: WatsApp, Viber, Telegram тощо для передачі й читання коротких текстів-повідомлень та ін.

Отже, активний розвиток соціальних комунікацій сучасності передбачає широке використання електронного та книжкового читання у ролі дієвого засобу формування мовленнєвої компетенції студента-іноземця на початковому етапі навчання, забезпечує можливість швидкого доступу до навчального матеріалу й побудови індивідуальної освітньої траєкторії навчання.

Джерела та література

1. Антоник О. В. Комунікативний потенціал книги у читацькому вимірі: збірник статей III Всеукраїнської науково-практичної Інтернетконференції документознавство в сучасному світі: виклики та завдання (Львів, 20–21 грудня 2017 р.). Львів, 2017. С. 28–32.
2. Бондар Л. М., Киричок І. В., Левашова О. Л. Електронні бібліотеки як елемент якості вищої освіти. Управління, економіка та забезпечення якості в фармації. 2015. № 1. С. 42–46.
3. Рихтер Т. В. Выделение структуры профессиональной компетенции студентов вуза. Общество: социология, психология, педагогика. 2015. № 6. С. 99–101.